BULETINI I PROJEKTIT

Shkup, gusht 2012

Qëllimi i buletinit është të prezenton shkurtimisht qëllimin, aktivitetet dhe rezultatet e projektit.

Projekti: Aksioni I gjelbërt shkollorë për një të ardhme më të mirë

Shoqatat civile të cilat e implementuan projektin: Analitika dhe Qendra për Dijalog Nansen Shkup

Koordinator i projektit: Ana Stojillovska, Analitika astojilovska@analyticamk.org

Donatorë: Qendra rajonale për mbrojtje të mjedisit jetësorë për Europën Qendrore dhe Lindore (REC) me përkrahje nga Bashkëpunimi për zhvillim Austriak, Ministria për ambient jetësorë dhe planifikim hapësinor dhe Ministria për arsim dhe shkencë e Republikës së Maqedonisë.

Kohëzgjatja e projektit: 15 nëntorë 2011 – 8 qershorë 2012

Grupi punues: Grupi punues i projektit përbëhet nga nxënës prej klasës së parë deri në klasën e pestë në dy shkollat fillore "Rajko Zhinzifov" në Shkup dhe Sh.F.Q. "Shemshova" në Jeugnovc si dhe arsimtarët nga këto shkolla. Grupi punues sekondarë janë arsimtarët dhe nxënësit e tjerë nga këto dy shkolla si dhe administratorët komunalë përgjegjës për arsim nga këto dy komuna.

Qëllimi i projektit:Qëllimi i projektit është kontributi i dhënë për ngritjen e vetëdijes të nxënësve nga klasa I-V për të fituar shprehi ekologjike duke përforcuar qëllimin përfundimtar për zhvillim më të madh të senzitivitetit ndaj mjedisit jetësorë. Projekti ishte test për versionin e punës të Paketit të Gjelbërt Junior me qëllim që të fitohen informata nga nxënësit dhe arsimtaret e tyre para se të fillon distribuimi final nëpër shkollat përkatëse.Qëllimet konkrete të projektit janë:

- Ngritja e vetëdijes dhe përfitimi i shprehive ekologjike për nxënësit nga klasa e I – V në dy shkollat nëpërmjet realizimit të orëve praktike me tema nga Paketi i gjelbërt junior si dhe parapërgatitja e tyre për perdorimin e paketit të gjelbërt junior.

- Ngritja e vetëdijes për çështje të ndryshme ekologjike ndaj arsimtarëve dhe prindërve të kyçur nga dy shkollat;

- Mbledhja e informatave kthyese nga ana e nxënësve dhe arsimtareve për projektin dhe aktivitetet nga Paketi i gjelbërt junior;

-Forcimi i bashkëpunimit mes nxënësve, prindërve, arsimtarëve dhe shoqatave civile.

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
Македонија

financed by
Austrian Development Cooperation

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Paketi i Gjelbërt Junior është posaçërisht i dizajnuar për arsimim të nxënësve nga klasa I-V për çështje ekologjike me qëllim të ngritjes së vetëdijes për zhvillim të qëndrueshëm në shkollat e RM. Ky paket do të përdoret si material edukativ në shkollat fillore nga viti shkollorë 2012/13. Versioni punues i këtij paketi u përdor si material bazë për përgatitjen e orëve dhe aktiviteteve për këtë projekt me qëllim që të mbledhen informata për efikasitetin dhe nivelin e implementimit të mëtutjeshëm të këtij paketi. Ky paket përmban 12 tema të cilat përmbajnë kompilacione të lojërave, pyetje të ndryshme të adoptuara për grupmoshën e nxënësve.

Aktivitetet projektuese dhe rezultatet:

- *Aktivitete praktike jashtë dhe mbrenda klasëve duke përfshirë materiale dhe tema nga Paketi gjelbërt junior.*U realizuan mbi 50 orë të tilla dhe u përgatitën 9 tema nga Paketi. Arsimtaret dhe nxënësit u pajisën me materiale nga Paketi dhe me materijale tjera me qëllim që të organizohen dhe realizohen orët mësimore.Temat të cilat u realizuan nga Paketi i Gjelbërt Junior ishin: Lidhshmëria, Ajri, Uji, Toka, Energjia, Pasuritë natyrore, Mbeturinat, Mënyra e shëndoshë e jetesës, etj. Përzgjedhja e temave u bë në bashkëpunim me arsimtaret dhe në përputhje me planet dhe programet e tyre. Temat e zgjedhura ishin një mundësi e mirë për nxënësit të tregojnë njohuritë e tyre gjatë orëve praktike në natyrë.Në projekt morrën pjesë 34 arsimtarë dhe 540 nxënës.Arsimtaret të cilat morrën pjesë përgatitën koncepte të zgjeruara të informatave lidhur me Paketin duke mundësuar adoptim më të mirë të versionit final të Paketit. Në fund, mësimdhënësit dhe drejtorët e shkollave fituan Mirënjohje për kontributin e tyre për implementimin e projektit.

- *Aktivitete në teren dhe ekskurzione të ndërlidhura me Paketin e Gjelbërt Junior.* Nxënësit, mësimdhënësit dhe prindërit nga dy shkollat e vizituan Kopshtin zoologjik, malin Vodno si dhe hidrocentralin Matka.

- *Takime me mësimdhënësit dhe drejtorët e shkollave.*U realizuan 5 mbledhje. Përveq mbledhjeve, ekipi i projektit ishte në kontakt konstant me mësimdhënësit.

Implementimi i projektit - foto:

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënës: Vasilka Todorvska
Data: 14 dhjetor 2011
Tema: Shpenzimi dhe mbeturinat
Spjegim: Nxënësit realizuan shfaqe

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënës: Olivera Dimitrieska
Data: 16 dhjetor 2011
Tema: Toka
Spjegim: Nxënësot testuan karakteristikat e dheut të mbledhur nga vende të ndryshme

Shkolla:Rajko Zhinzifov
Mësimdhënës:Lumnije Mustafa
Data:21 dhjetor 2011
Tema: Uji
Spjegim: Nxënësit mësuan gjatë vizatimit se rreth kontinenteve ka ujë

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënës: Snezhana Minoska
Data:26 dhjetor 2011
Tema: Pasuritë natyrore
Spjegim:Nxënësit mësuan rreth llojeve të ndryshme burimeve energjetike

financed by
Austrian Development Cooperation

Shkolla:Shemshova

Mësimdhënës: Zarife Mustafi
Data: 28 dhjetor 2011
Tema: Uji
Spjegim: Nxënësit mësuan se uji mund të gjendet në tre gjendje agreguese, njëra nga ato është e ngurtë (akull)

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënës: Sllobodanka Ristoska
Data: 30janar 2012
Tema: Toka
Spjegim:Fotografi nga nxënësit, arsimtarja dhe koordinatori i projektit

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënës: Të gjithë mësimdhënësit nga klasa I-V
Data: 23 dhjetor 2011

Tema: Shumëllojshmëria biologjike
Spjegim: Gjatë vizitës në kopshtin zoologjik

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënës: Linda Jashari
Data: 28dhjetor 2011
Tema: Shpenzimi dhe mbeturinat
Spjegim: Nxënësit mësojnë për llojet e ndryshme të mbeturinave dhe si mund të shfrytëzohen ato.

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТ
НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
Македонија

financed by
Austrian
Development Cooperation

МИНИСТЕРСТВО ЗА
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА
СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënës:Lidija Bozhinovska
Data: 15mars 2012
Tema:Mënyra e shëndoshë e jetesës
Spjegim: Mësuesja ju spjegon nxënësve si të përgjigjen në pyetësor

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënëse: Hristina Jançevska
Data: 7 mars 2012
Tema: Ajri
Spjegim: Mësuesja i ndihmon nxënëses si të kryen ushtrimin për temën përkatëse

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënëse: Tatijana Çuprina dhe Vangja Jankullovska
Data: 11 prill 2012
Tema: Shepnzimi dhe mbeturinat
Spjegim: Fotografi me nxënësit, mësueset dhe koordinatoren e projektit

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse: Lindita Pitarka
Data: 23 prill 2012
Tema: Mënyra e shëndoshë e jetesës
Spjegim: Mësuesja i ndihmon nxënëses të kryen ushtrimin

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
Македонија

financed by
Austrian Development Cooperation

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse: Lindita Mamuti
Data: 18 prill 2012
Tema: Mënyra e shëndoshë e jetesës
Spjegim: Drejtori I shkollës dhe një administrator nga komuna e Çairit e vizituan orën mësimore

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënëse: Ubavka Stojanovska dhe Natasha Koçovska
Data:23 prill 2012
Tema: Dita e planetit Tokë
Spjegim: Nxënësit tregojnë iniciativë ekologjike për të mbrojtur planetin tonë nga papastërtia.

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse: Zorica Kallajxhieska
Data: 22mars 2012
Tema: Mënyra e shëndoshë e jetesës
Spjegim: Nxënësit informohen për ushqimin e shëndetshëm

Shkolla:Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse: Ibadete Dalloshi
Data: 24 prill 2012
Tema: Shpenzimi dhe mbeturinat
Spjegim:Mësuesja Ibadete Dalloshi ju spjegon nxënësve për ndotjen e ambientit nga gazërat e ndryshme.

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТ
НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
Македонија

financed by
Austrian
Development Cooperation

МИНИСТЕРСТВО ЗА
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА
СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse: Refkije Sherifi
Data: 18 prill 2012
Tema: Uji
Spjegim: zv.drejtoresha e shkollës merr pjesë në orën mësimore për shfrytëzimin e ujit

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse:Nebahate Ramadani
Data: 23 maj 2012
Tema: Lidhshmëria
Spjegim: Mësuesja kryen një eksperiment

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënëse Bllagica Mihajllova
Data: 10 maj 2012

Tema: Shumëllojshmëria biologjike
Spjegim: Nxënësit përdorin materiale nga Paketi i Gjelbërt Junior.

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënëse: Zulfa Abazi dhe Nurane Shaqiri
Data: 15 maj 2012
Tema: Shpenzimi dhe mbeturinat
Spjegim: Mësueset masin sasinë e mbeturinave që nxënësit i kanë mbledhur në kopshtin e shkollës

financed by
Austrian Development Cooperation

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënëse Verica Stojkovska dhe Sanja Zlatevska
Data: 11 maj 2012
Tema: Shpenzimi dhe mbeturinat
Spjegim: Nxënësit suksesshëm recikluan letër të vjetër

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Mësimdhënës: një pjesë e mësueseve të ky në projekt
Data: 4 qershor 2012
Tema:Uji
Spjegim: Nxënësit dhe një pjesë e mësueseve e vizituan hidrocentralin Matka

Shkolla: Shemshova
Mësimdhënës: një pjesë e mësueseve
Data: maj 2012
Spjegim: një pjesë e mësueseve, drejtori i shkollës dhe koordinatorja e projektit fotografohen me rast të mbarimit të projektit

Shkolla: Rajko Zhinzifov
Data: qershor 2012
Spjegim: Koordinatorja e projektit ndan Mirënjohje drejtorit të shkollës për bashkëpunim të suksesshëm.

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
Македонија

financed by
Austrian Development Cooperation

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Rezultatet e projektit:

- Zmadhimi i njohurive dhe aftësive praktike për çështje ekologjike te nxënësit;
- Ngritja e vetëdijes dhe shprehive ekologjike te nxënësit;
- Njoftimi i nxënësve dhe mësueseve me Paketin e Gjelbërt Junior;
- Mbledhja e informatave dhe përvojave nga mësimdhënësit për Paketin e Gjelbërt Junior;
- Përmirësimi i bashkëpunimit ndërmjet nxënësve, mësueseve, prindërve dhe shoqërive civile.

Një pjesë e informatave të mbledhura për versionin punues të Paketit të Gjelbërt Junior:

- Niveli i suksesit për pjesmarrje aktive në Paketin e Gjelbërt Junior mvaret nga motivimi dhe interesi i mësueseve dhe nxënësve. Për këtë shkak rekomandohet nxitja e mësimdhënësve për pjesmarrje në temat e Paketit të cilat janë në lidhshmëri me planin dhe programin e tyre mësimorë. Gjithashtu rekomandohet trajnimi i mësimdhënësve para se të fillojnë me implementimin e këtyre aktiviteteve.;
- Paketi i Gjelbërt Junior përpunon tema të rëndësishme dhe është material plotësues dhe i nevojshëm për lëndët të cilat i mësojnë nxënësit nga klasa e parë deri në klasën e pestë. Gjithashtu këto tema ndihmojnë në begatimin e orës mësimore;
- Është i përshtatshëm për nxënësit nga klasa e katërt dhe e pestë;
- Nxënësit të cilët morrën pjesë në orët ku shfrytëzoheshin materiale nga Paketi i Gjelbërt Junior ishin aktiv dhe mbetën të kënaqur.

Përgatitur nga: Ana Stojillovska

Qëndrimet nga ky buletin vijojnë nga shoqëritë civile të cilat e implementuan këtë projekt, Analitika dhe Qendra për Dijalog Nansen Shkup dhe nuk do të thotë që i përfaqësojnë qëndrimet e donatorëve.

РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТ
НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
Македонија

financed by
Austrian
Development Cooperation

МИНИСТЕРСТВО ЗА
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА
СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ